

Блінов О. А. Страх як мотивуючий чинник виконання службових завдань військовослужбовцями / Тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє» [Текст] / за заг. Редакцією В. В. Балабіна. 23 листопада 2012 р. – К. : ВІКНУ, 2012. – С. 182.

Блінов О. А.,

Національний авіаційний університет

СТРАХ ЯК МОТИВУЮЧИЙ ЧИННИК ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ

Страх є однією з основних фундаментальних, генетично запрограмованих емоцій людини. Виходячи з інформаційної теорії вченого П. В. Симонова, кожна емоція несе відповідну інформацію. Страх, як одна з найсильніших емоцій, завжди супроводжує життя і діяльність людини, сигналізує про небезпеку. Так як професійна діяльність військовослужбовців пов'язана з безпосередньою загрозою їх здоров'ю та життю то оцінка небезпеки відбувається на основі рівня отриманої інформації про ступінь загрози.

Безстрашних людей не буває. Всі бояться смерті, не бояться тільки психічно хворі люди. Виконати поставлене завдання може тільки той хто сильніший свого страху (через величину заплачених грошей, ідейної переконаності, почуття обов'язку перед батьківщиною, віри в перемогу над ворогом та ін.) або втомився жити в постійному страху (смерть для такої людини як нагорода за перенесені страждання та ін.).

Залежно від джерела виникнення страху можна говорити про біологічний, соціальний, моральний і дезорганізуючий страхи.

Біологічний страх викликається ситуацією, яка загрожує безпосередньо життю. Загроза може виходити ззовні або зсередини організму. У першому випадку загроза усвідомлюється ясно, і при цьому ми говоримо про страх. В

іншому випадку усвідомлення погрози невизначене, туманне. Є тільки страх, але причини його невідомі.

Соціальний страх пов'язаний із взаємодією людини і групи. Людина істота суспільна. Вона виростаючи зі своїх дитячих років, шукає опору та участь у своєму соціальному оточенні. Якщо ж вона знаходить у ньому ворожість або байдужність, то у ній збуджуються негативні почуття страху і ненависті, які в свою чергу підсилюють негативне до нього ставлення.

Моральний страх можна трактувати як узагальнене суспільне дзеркало. Суддя, який перебуває зовні, як би входить усередину, утворюючи інстанцію, яка називається совістю або фрейдівським Супер-Его.

Дезорганізуючий страх викликається надмірним стресом, коли людина через значне стомлення не в змозі виконувати роботу з колишнім темпом і якістю. У людини з'являється страх за можливість нездійснення роботи, втратити довіру товаришів і керівництва.

Таким чином, страх може розглядатися як мотивуючий фактор діяльності військовослужбовців, який значно впливає на виконання поставлених завдань.